

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مازندران

درسنامه مراقبت‌های بارداری در کلینیک‌های زنان - مامایی

نرگس سادات مطهری طبری

کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی و کارشناس ارشد علوم ورزشی
مدرس بالینی - دانشکده پرستاری مامایی - دانشگاه علوم پزشکی مازندران

دکتر اقدس عبادی

متخصص زنان و زایمان - عضو هیات علمی دانشکده پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی مازندران

دکتر شهلا خسروی

دکتری بهداشت باروری - عضو هیات علمی گروه پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر پیام حبیبی پور

دستیار داخلی - دانشگاه علوم پزشکی ایران

با همکاری دکتر سارنگ یونسی

مسئول فنی ارشد آزمایشگاه پاتوبیولوژی نیلو تهران

ویراستار

دکتر معصومه محمودی

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

جهت دانشجویان مامایی، پزشکی و سایر دانشجویان علوم پزشکی

یزشکان خانواده - مامای خانواده

درسنامه مراقبت‌های بارداری در کلینیک‌های زنان - مامایی / ترگس سادات مطهری‌طبری ... [و دیگران]. با همکاری سارنگ یونسی ؛ ویراستار معصومه محمودی ؛ [برای] دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران.
تهران: آرتین طب، ۱۴۰۱.

۲۲۹ ص: مصور، جدول، نمودار.
۲۰۰۰۰۰ روال 2-327-293-978 :

فیا

نویسندگان ترگس سادات مطهری‌طبری، اقدس عبادی، شهلا خسروی، پیام حبیبی‌پور، سارنگ یونسی.
کتابنامه.
نمایه.
بارداری

Pregnancy

مراقبت‌های پیش از زایمان

Prenatal care

زنان باردار -- سلامتی و بهداشت

Pregnant women -- Health and hygiene

آبستنی و زایمان

Obstetrics

مطهری طبری، ترگس سادات، ۱۳۳۳ -

یونسی، سارنگ، ۱۳۳۸ -

محمودی، معصومه، ویراستار

Mahmoudi, Masoomeh

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان مازندران

Mazandaran University of Medical Sciences

OSTRG

۶۱۸/۲

۸۸۱۸۹۶۹

فیا

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

یادداشت

یادداشت

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

اطلاعات رکورد کتابشناسی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران

کتابخانه تخصصی طب

نام کتاب:	درسنامه مراقبت‌های بارداری در کلینیک‌های زنان - مامایی
نویسندگان:	ترگس سادات مطهری طبری، دکتر اقدس عبادی، دکتر شهلا خسروی، دکتر پیام حبیبی پور، دکتر سارنگ یونسی
ویراستار	دکتر معصومه محمودی
ناشر:	انتشارات آرتین طب
صفحه‌ارایی:	معصومه زیرک
نوبت چاپ:	اول/ ۱۴۰۱
تیراژ:	۱۰۰۰
لینتوگرافی:	نمای دانش
چاپ:	غزال
صحافی:	غزال
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۳۹۳-۳۲۷-۲
بها:	۲۰۰,۰۰۰ تومان

مرکز پخش:

تهران، بلوار کشاورز، خیابان ۱۶ آذر، پلاک ۶۸، طبقه سوم، انتشارات آرتین طب

فکس: ۸۸۹۹۵۱۴۱

تلفن: ۸۸۹۷۱۴۰۰

Email: Artinteb@yahoo.com
Site: artinteb.ir

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای ناشر محفوظ است. لذا هرگونه تکثیر و بازنویسی مطابق به هر نحو ممکن در هرگونه رسانه، کتاب، مجله، جزوه و لوح فشرده بدون اجازه کتبی ناشر شرعاً مجرم است و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

به نام خالق هستی

خداوند بزرگ و مهربان را سپاس فراوان که توفیق و فرصتی داد تا تلاش خود برای ارائه این مجموعه آموزشی علمی را به پایان برسانیم و کتاب حاضر را در اختیار دانش پژوهان، دانشجویان عزیز و همکاران گرانقدر کشورمان قرار دهیم.

کتابی که در برابر شماست برای تمام دانشجویان مامایی، پزشکی، دستیاران زنان و مامایی، پزشکان خانواده، مامای خانواده و سایر گروه‌های پزشکی به رشته تحریر در آمده است.

اغلب دانشجویان با حجم عظیمی از مطالب مربوط به دوران بارداری رو به رو می شوند و گاهی هم نمی‌توانند ارتباطات کافی با مطالب ایجاد نمایند و این مسئله سبب می‌شود آن طور که شایسته است از مطالب بهره کافی ببرند.

در همین راستا بر آن شدیم تا با نگارش این کتاب بتوانیم این ابزار آموزشی را در دسترس شما قرار دهیم. مطالب این کتاب، با هدف کمک به آموزش دانشجویان و تقویت علمی همکاران در زمینه مراقبت های دوران بارداری تهیه شده است.

محتوای این کتاب درسی را می‌توان در سه قسمت بیان کرد:

- ۱ ارائه مطالب علمی مناسب برای دانشجویان عزیز و مجموعه محترم کادر بهداشت و درمان
- ۲ تاکید بیشتر بر نگاه کل‌نگر به ویژگی‌های مادر باردار که منجر به یادگیری بهتر دانشجویان خواهد شد.
- ۳ در نهایت به جای آموزش‌های یکتا وخت و از پیش طراحی شده دوران بارداری، استفاده از مجموعه‌های مختلف اطلاعاتی این کتاب که بطور منسجم و مرتبط باهم تدوین شده، می‌تواند در هر بزرگه‌ای از دوران بارداری برای حل مشکلات و مسائل شایع بارداری کمک کند.

کتاب شامل ۵ فصل است که مطالب هر فصل در دسته‌بندی‌های مرتبط برای هر ویژگی کنار هم قرار گرفته‌اند. در فصل اول نگاهی به اهمیت معاینات و مشاوره‌های پیش از بارداری داریم و سپس به چگونگی انجام مراقبت‌ها در این دوران می‌پردازیم. فصل دوم کتاب به مراقبت‌های دوران بارداری، بررسی‌های بالینی و آزمایشگاهی شامل آزمایش‌های منظم، سونوگرافی‌ها، غربالگری‌ها، ایمن ساری‌ها، مصرف مکمل‌ها پرداخته و سپس آموزش‌ها و مشاوره‌های لازم برای هر ویژگی ذکر شده است. با این رویکرد که حاملگی ایمن، شامل مجموعه مراقبت‌های قبل از بارداری، حین بارداری و پس از زایمان است، مطالب دو فصل پیش از بارداری و دوران بارداری به هم ارتباط زیادی دارد و می‌توان از آن به طور هم‌زمان استفاده کرد. فصل سوم به مسائل و مشکلات شایع بارداری و راهکارهای آن می‌پردازد. فصل چهارم کتاب در ارتباط با ختم نابهنگام حاملگی و مسائل مهم همراه آن و همچنین متاوره‌های اخلاقی مرتبط با آن است به خصوص در زانی که بنابر دلایل طبی مجاز به سقط هستند. با توجه به اینکه این کتاب در زمان پاندمی کووید ۱۹ نگارش شده و در شرایط فعلی، سلامتی همه جوامع به‌ویژه زنان باردار تحت‌الشعاع ویروس کووید ۱۹ قرار گرفته است، مؤلفین سعی کرده‌اند فصل آخر، یعنی فصل پنجم از کتاب را به طور اختصاصی به مشاوره‌ها و مراقبت‌های پیش از بارداری،

دوران بارداری، مدیریت زایمان و پس از زایمان، شیردهی و مراقبت از نوزاد در زمان بحران پاندمی کووید ۱۹ و همچنین واکسیناسیون مربوط به آن در بارداری و شیردهی مطابق با آخرین دستورعمل های وزارت بهداشت اختصاص دهند.

همچنین هر فصلی از کتاب در ابتدا دارای اهداف یادگیری و در انتها دارای سؤالات خودآزمایی است که به مخاطبین عزیز برای ارزیابی اطلاعات خود در رابطه با موضوع مورد نظر کمک می کند.

این کتاب حاصل تلاش اساتید برای ارتقاء دانش دانشجویان گروه پزشکی در مراقبت های بارداری می باشد و تلاش شده است مطالب در راستای آخرین دستورالعمل های اجرایی در این زمینه باشد. با ابلاغ قانون "حمایت از خانواده و جوانی جمعیت" تمامی دستورالعمل ها مطابق این قانون بایستی در آینده اصلاح گردد.

لازم به ذکر است که به خواننده کتاب توصیه می شود که در استفاده از تمام مطالب مرتبط با این قانون در این کتاب، بایستی بر اساس دستورالعمل های اصلاحی آتی مورد توجه قرار گیرد.

امیدواریم که با تدوین این کتاب به امر آموزش دانشجویان مامایی و پزشکی و همچنین تقویت علمی همکاران در واحدهای بهداشتی و درمانی در ارتباط با مراقبت های معمول دوران بارداری و افزایش کیفیت کار در کلینیک های بارداری کمک کرده، بخشی از رسالت خود را در حیطه آموزش دانش مامایی در کشور، انجام داده باشیم.

از خداوند بزرگ و مهربان برای تمامی دانشجویان و همکاران عزیز کشور، توفیق روزافزونی را خواهیم. در پایان لازم است از حمایت های سرکار خاتم الهمام آدینه پور کارشناس مامایی که با دقت زیاد و سعه صدری ستودنی در تمام مراحل تهیه، رسم، حداقل و فهرست نویسی کتاب همراه ما بودند و سرکار خانم پگاه حبیبی پور که با نگاهی زیبا در تمام مراحل تدوین و طراحی این مجموعه، نهایت همکاری را با ما داشتند، قدردانی کنیم.

تقدیم به همه کسانی که برای سلامتی جامعه آگاهانه و با عزت می توانند گام بر می دارند.

گروه مؤلفین

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۵	مقدمه مؤلفین
۱۳	فصل اول: مراقبت‌های بیش از بارداری
۱۳	اهداف یادگیری
۱۳	مقدمه
۱۴	اهمیت معاینات و مشاوره‌های قبل از بارداری
۱۵	مراقبت‌های بیش از بارداری
۱۷	ارزیابی خطر و ارزشمندی غربالگری‌ها در مراقبت‌های بیش از بارداری
۱۷	غربالگری‌ها
۱۸	ازمایش‌های بیش از بارداری - تفسیر و ارزیابی
۲۰	واکسیناسیون زنان در سنین باروری
۲۱	مصرف مکمل‌ها
۲۲	مراقبت بیش از لقمه برای مردان
۲۲	آمادگی برای فرزندآوری و فرزندپروری
۲۲	فصلنامه مناسب بارداری‌ها
۲۳	آموزش‌ها و توصیه‌های لازم در مراقبت‌های بیش از بارداری
۲۵	تشخیص رودرس سرش‌های نسان و سرو در مراقبت‌های بیش از بارداری
۲۶	نحوه معاینات فیزیکی در مراقبت‌های بیش از بارداری
۲۲	سوالات
۳۳	فصل دوم: مراقبت‌های معمول دوران بارداری
۳۳	اهداف یادگیری
۳۳	مقدمه
۳۴	انواع مدل‌های مراقبت ممانی
۴۱	اهمیت مراقبت ب کیفیت
۴۱	برنامه مراقبت در بارداری
۴۲	اختلالات رایج وضعیتی باروری
۴۳	اولین ویزیت بارداری
۵۱	اهمیت وزن‌گیری مناسب در دوران بارداری
۵۱	ارزیابی مقدار کالری مورد نیاز
۵۲	وزن‌گیری مادران در طی بارداری
۵۷	مقادیر مورد نیاز گروهی غذایی در بارداری و شیردهی
۶۳	توصیه‌های تغذیه‌ای برای خانم‌های باردار دارای اضافه وزن، چاق و لاغر
۶۴	بررسی‌های پیراکلینیکی در سه ماهه اول بارداری
۶۴	انواع غربالگری‌ها و مشاوره در اولین ویزیت بارداری
۷۱	اختلالات حقیقی و تأثیر آن بر بارداری
۷۴	اضطراب در بارداری
۷۶	استرس در بارداری
۷۷	پیامد استرس در مادر و جنین
۷۷	عوامل کاهشدهنده استرس

۷۸	مدیریت استرس در بارداری
۷۹	توصیه‌های کلی و آموزش‌های ضروری در دوران بارداری
۸۶	ارائه آموزش‌های کلی بهداشتی در اولین ویزیت بارداری (سه ماهه اول)
۸۷	روش مصرف مکمل‌ها در دوران بارداری
۹۰	ایمن‌سازی در طی بارداری
۹۳	تفسیر آزمایشات روتین در سه ماهه اول بارداری
۱۲۲	تفسیر اولین سونوگرافی در سه ماهه اول بارداری
۱۲۴	غربالگری‌های سلامت جنین
۱۲۷	مشاوره قبل از انجام تست‌های غربالگری سلامت جنین
۱۲۷	مشاوره بعد از انجام تست‌های غربالگری سلامت جنین
۱۲۸	گروه هدف غربالگری سلامت جنین
۱۳۰	غربالگری نوبت اول سلامت جنین
۱۳۰	ناحیه شفاف پشت کردن جنین TRANSLUCENCY NUCAL (NT)
۱۳۰	PREGNANCY ASSOCIATED PLASMA PROTEIN-A (PAPP-A)
۱۳۲	FREE HUMAN CHORIONIC GONADOTROPIN (FREE BHCG)
۱۳۹	متغیرهای بالینی مؤثر بر ریسک و سطح مارکرها
۱۴۰	پروتکل پیگیری مادران در غربالگری سه ماهه اول
۱۴۱	غربالگری نوبت دوم سلامت جنین
۱۴۲	ALFA FETOPROTEIN (AFP)
۱۴۳	HUMAN CHORIONIC GONADOTROPHIN (BHCG)
۱۴۴	DIAMETER INHIBIN A (DIA) A
۱۴۴	استریول غیر کورتز و گه UNCONJUGATED ESTERIO (UE3)
۱۴۶	توصیه‌های کلی
۱۴۸	پروتکل پیگیری مادران در غربالگری سه ماهه دوم
۱۴۹	انجام غربالگری پس از ۱۷ هفته‌گی
۱۴۹	نتایج غربالگری سه ماهه دوم در جنین‌های مبتلا به سندرم داون
۱۴۹	تست‌های غربالگری یکپارچه (INTEGRATED) و متوالی (SEQUENTIAL)
۱۵۱	تست غیر تهاجمی دوران بارداری NON INVASIVE PRENATAL TESTING (NIPE)
۱۵۶	غربالگری سلامت جنین در دوقلویی و چندقلویی
۱۵۸	تست‌های تشخیصی تداجمی
۱۶۷	ویزیت دوم در بارداری
۱۶۷	بررسی‌های آزمایشگاهی
۱۶۸	بررسی مصرف مکمل‌ها و ایمن‌سازی
۱۶۸	توصیه‌ها و آموزش‌های ضروری در ویزیت دوم
۱۶۹	تفسیر سونوگرافی نوزادی اسکن
۱۷۶	کروموسوم پر خطر کاندید انجام اکوی قنط جنین
۱۷۸	آموزش و مشاوره در خصوص عوارض مصرف دخانیات، الکل و مواد در بارداری
۱۸۰	ملاحظات و اهمیت شیردهی در مادران با سوء مصرف مواد
۱۸۱	مشاوره جهت شرکت در کلاس‌های آمادگی برای زایمان فیزیولوژیک
۱۸۴	ویزیت سوم در بارداری
۱۸۵	بررسی‌های آزمایشگاهی و سونوگرافی
۱۸۵	سندرم بلاستوتراکت
۱۸۸	آموزش و مشاوره‌های لازم
۱۸۸	ویزیت‌های چهارم و پنجم در بارداری

۱۸۹	♦ بررسی های آزمایشگاهی و سونوگرافی
۱۸۹	♦ بررسی مایع آمنیون
۱۹۱	♦ آموزش و مشاوره های لازم
۱۹۱	♦ فوائد زایمان طبیعی و ایمن و آمادگی برای زایمان
۱۹۳	♦ ویژگی های ششم تا هشتم در بارداری
۱۹۳	♦ آموزش و مشاوره های لازم
۱۹۴	♦ معاینات لئوپولد
۱۹۸	♦ شمارش حرکات جنین
۱۹۸	♦ آموزش تغذیه یا شیر مادر و مشاوره تکنیک های شیردهی
۲۰۴	♦ تکنیک های شیردهی
۲۰۷	♦ مصرف داروها در شیردهی
۲۰۸	♦ تغذیه با شیر مادر و واکسن ها
۲۰۸	♦ ذخیره شیر
۲۰۹	♦ موانع تغذیه با شیر مادر
۲۰۹	♦ مشاوره پیشگیری از بارداری ها
۲۱۱	♦ مراقبت از نوزاد
۲۱۳	♦ سوالات
۲۱۵	فصل سوم: مسائل شایع در بارداری
۲۱۵	♦ اهداف یادگیری
۲۱۵	♦ مقدمه
۲۱۶	♦ مسائل شغلی
۲۱۶	♦ مواجهه با عوامل خطر محیطی
۲۱۷	♦ مسافت یا اتوبیل و هواپیما
۲۱۸	♦ آموزش جنسی
۲۱۸	♦ الکل
۲۱۸	♦ مراقبت های دندان پزشکی
۲۱۸	♦ بیک، هزینه خوار و سبیلسم (ترشح بیش از حد بزاق)
۲۱۹	♦ تبوع و استقرار در بارداری
۲۲۰	♦ سوزش سردل
۲۲۰	♦ واریس و هموروئید
۲۲۲	♦ بواسط
۲۲۲	♦ مشکلات خواب
۲۲۳	♦ فعالیت های ورزشی
۲۲۳	♦ کمر درد (درد پشت)
۲۲۳	♦ گرفتگی کتفالی ران یا درد رباط گرد رحمی
۲۲۴	♦ اختلال عملکرد سفیض بویس
۲۲۴	♦ درد عصب سیاتیک در بارداری
۲۲۴	♦ ادم یا
۲۲۵	♦ گرفتگی ساق یا
۲۲۵	♦ سندرم تونل کارپ در بارداری
۲۲۶	♦ سوالات

۲۲۷	فصل چهارم: ختم ناپهنگام حاملگی
۲۲۷	اهداف یادگیری
۲۲۷	مقدمه
۲۲۷	تقسیم‌بندی سقط‌ها
۲۲۸	تقسیم‌بندی بالینی سقط خودبه‌خود
۲۳۰	مشاوره اخلاقی پیش از انجام سقط درمانی
۲۳۱	نکات اخلاقی در مشاوره به مادران جهت انجام سقط درمانی
۲۳۱	حمایت اخلاقی هنگام سقط جنین
۲۳۴	مشاوره اخلاقی پس از انجام سقط درمانی
۲۳۴	سقط عمدی یا جنایی
۲۳۴	وظایف ماما در رابطه با سقط
۲۳۴	مراقبت پس از سقط
۲۳۴	جیوگیری از حاملگی به‌دنبال سقط
۲۳۶	توصیه انجمن رادیولوژیست‌ها در باره نمونه‌ی بررسی بقایای بارداری
۲۳۶	سوالات
۲۳۷	فصل پنجم: باروری در بحران کووید-۱۹
۲۳۷	اهداف یادگیری
۲۳۷	مقدمه
۲۳۷	فرزندآوری
۲۳۸	مشاوره و مراقبت‌های قبل از بارداری در بحران بیماری کرونا
۲۳۸	زوج‌های تحت درمان ناباروری در زمان بحران بیماری کرونا
۲۳۹	مشاوره و مراقبت‌های بارداری در بحران پاندمی کرونا
۲۴۰	عوارض مایمی
۲۴۱	سیر بیماری کووید-۱۹
۲۴۲	مادر باردار بدون بیماری کووید-۱۹ در زمان بحران پاندمی
۲۴۲	مادر باردار و بیماری کووید ۱۹ در موارد سر‌پایی
۲۴۶	ارزیابی همه مادران باردار مراجعه کننده به بیمارستان
۲۴۶	مادر باردار و بیماری کووید-۱۹ در موارد بستری
۲۴۸	مراقبت و درمان در مادران بستری
۲۴۸	درمان‌های دارویی
۲۵۰	اندیکس‌های درخواست اکوکاردیوگرافی در مادران مبتلا به مشکوک به کووید-۱۹
۲۵۰	مراقبت طبی/مامایی در مادران بستری
۲۵۱	بیکیری مادر باردار که از کووید ۱۹ بهبود یافته
۲۵۱	زمان ختم بارداری در زنان مبتلا به کووید ۱۹
۲۵۲	آنالرژی و آنستزی
۲۵۳	مدیریت زایمان
۲۵۳	مراقبت از نوزاد
۲۵۶	تغذیه یا شیر مادر
۲۵۶	مصرف داروها در تغذیه یا شیر مادر
۲۵۷	مراقبت پس از زایمان مادران باردار در بحران پاندمی کرونا
۲۵۸	واکسیناسیون کووید ۱۹ در بارداری
۲۵۹	ملاحظات تزریق واکسن کووید ۱۹ در بارداری
۲۵۹	توصیه سازمان جهانی بهداشت جهت تزریق واکسن سینوفارم در بارداری